

**Frederik Roelens,
Archeologie**

Titel:

Zerkegem, verbouwingen vrije basisschool De Loopbrug. Resultaten archeologische prospectie zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek)

DEEL 3: Programma van Maatregelen

Project

Verbouwing van een schoolgebouw
Vedastusstraat 96 te Zerkegem

Opdrachtgever

VBS De Loopbrug Zerkegem-Snellegem
Vedastusstraat 96
8490 Zerkegem (Jabbeke)

Uitvoerder(s)

Frederik Roelens

Inhoudstabel:

1. Inleiding
2. Deel 3: Programma van Maatregelen
3. Bijlagen

Inleiding

De bouwheer, vrije basisschool de Loopbrug, plant om het huidige schoolgebouwenbestand gelegen langsheen de Vedastusstraat, de Mosselstraat en de Paradijsweg te Zerkegem grondig te verbouwen. Bij de realisatie van dit project, dat zowel nieuwbouw als renovatie omvat, zijn meerdere bodemingrepen gepland. Het ontwerpdossier is van de hand van Dertien12-architecten.

Zowel de perceelsoppervlaktes als de bodemingrepen overschrijden de minimumwaarden opgesteld in het Onroerend Erfgoeddecreet waardoor een archeologienota moet worden opgesteld.

Frederik Roelens werd aangesteld om deze archeologienota op te maken. Deze omvat een bureaustudie en een landschappelijk bodemonderzoek.

DEEL 3 : Programma van maatregelen

1. Administratieve gegevens

Initiatiefnemer: VBS De Loopbrug, Vedastusstraat 96, 8490 Zerkegem

Erkend archeoloog: Frederik Roelens, Wijnenburgstraat 103, 8000 Brugge

OE/ERK/Archeoloog/2017/00165

Bounding box: (ZW) 59095,03m – 206947,25m ; (Z) 59145,41m – 206914,71m; (ZO) 59160,35m – 206935,12m; (N) 59141,12m – 207006,54m; (NW) 59125,23m – 206992,74m

Locatie/vindplaats: West-Vlaanderen, B-8490 Zerkegem, Vedastusstraat 96

Naam site: Zerkegem 2018 Vedastusstraat; code: ZE18VE

Kadaster: Jabbeke, afdeling 2, sectie B, perceel 605x (zie Plan 2)

2. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

In de bureaustudie zijn verscheidene bronnen zoals de nog aanwezige erfgoedwaarden, de landschapshistoriek, de topografie, de geomorfologie, het bodemgebruik, de vegetatie en de historische ingrepen op het plangebied bekeken. Op basis van al deze data is een impactanalyse opgesteld van de geplande werken op het potentieel archeologisch bodemarchief.

Over de geschiedenis van Zerkegem is erg weinig gekend. De oudste vermelding dateert van 765. Verschillende archeologische vondsten en vaststellingen in de nabijheid van het plangebied dateren uit de vroege middeleeuwen. Het terrein ligt aan de overzijde van de Sint-Vedastuskerk en -kerkhof, langsheen één van de historische hoofdassen. Hoewel niet met zekerheid gesteld kan worden dat het terrein een belangrijke rol speelde in de ontwikkeling, behoorde het mogelijk wel tot de vroegmiddeleeuwse dorpskern. Het plangebied heeft een hoog archeologische potentieel.

Vanaf de 16de eeuw is de menselijke aanwezigheid op het terrein te achterhalen via cartografische bronnen. Op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije is het plangebied bij benadering te situeren. Op of in de onmiddellijke nabijheid zijn er twee hoeves of woonhuizen weergegeven.

Op de 18de eeuwse Kabinetskaart staat nog één volume centraal in het plangebied afgebeeld. Het zuidelijk deel is akkerland. Op alle beschikbare 19de eeuwse kaarten (Atlas der Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) is dit volume verdwenen en wordt in het noordoosten, tegen de Vedastusstraat aan, een langwerpige volume afgebeeld, wellicht te identificeren met het eerst katholieke schoolgebouw. Omstreeks 1930 wordt een nieuwe, haaks vleugel gebouwd, die er op vandaag nog staat. Het 19de eeuwse volume wordt aansluitend vervangen. Rondom het haakse volume wordt de speelplaatsverharding aangebracht. Op de beschikbare orthofoto's uit 1971 en 1979-1990 is deze situatie ongewijzigd. Pas eind jaren 1980-begin jaren 1990 worden tenslotte de éénlaagsvolumes aan de straatzijde toegevoegd.

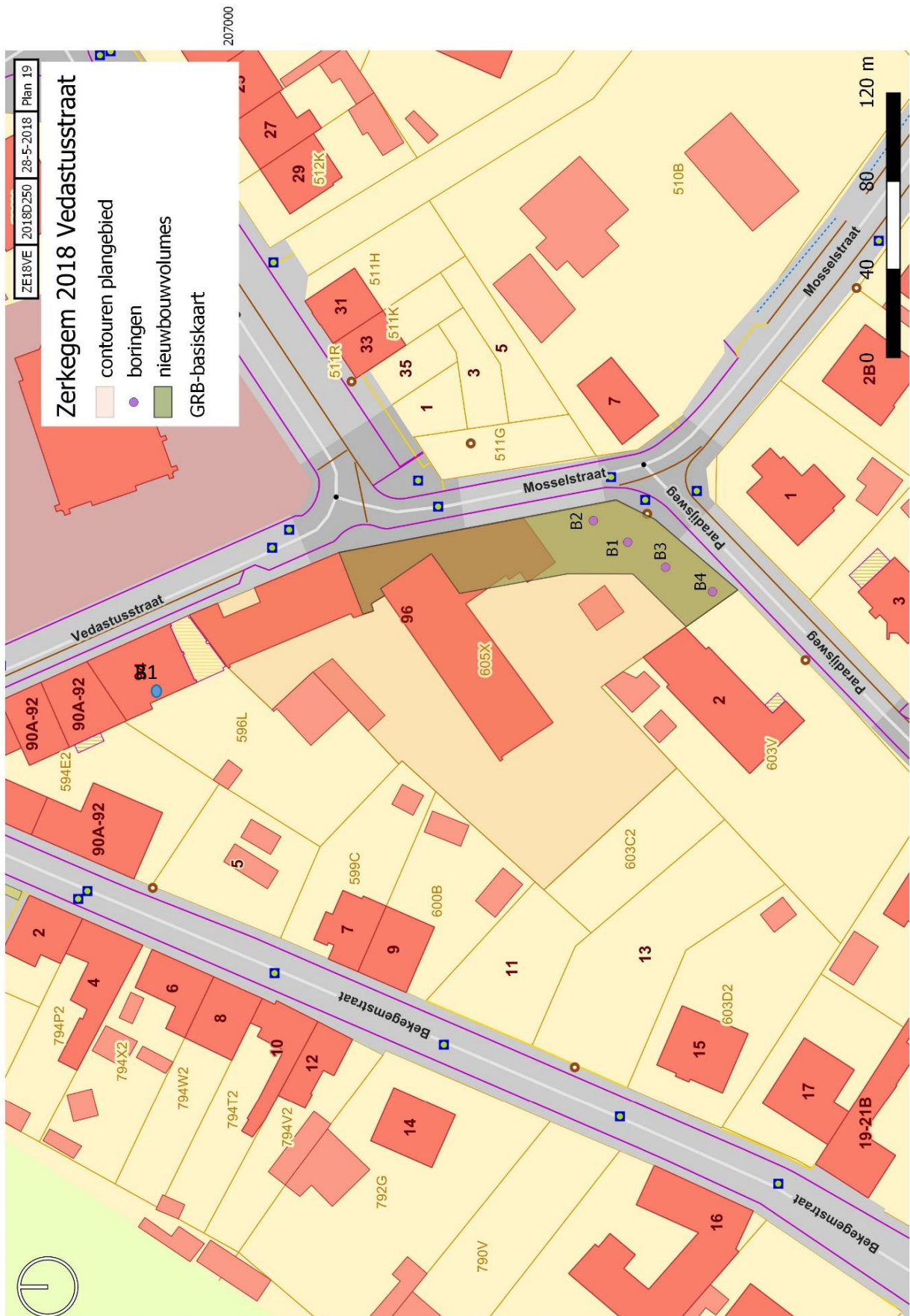
Volgens de bodemkaart zijn er binnen het projectgebied twee types bodems te vinden: bebouwde zone (OB)(noordoosten) en matig droge zandbodems met duidelijk ijzer en/of humus B-horizont. Een eventueel aanwezig archeologisch bodemarchief, dat zich wellicht ondiep bevindt, heeft door de veelvuldige bouwactiviteiten waarschijnlijk negatieve gevolgen ondervonden. Louter op basis van de bureaustudie kon echter niet met zekerheid gesteld worden dat er geen potentieel tot kennisvermeerdering aanwezig is op het plangebied.

Gezien deze onbekende factoren werd beslist om een landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren. Dergelijk onderzoek is een efficiënte methode om na te gaan in welke mate de effectieve bodemgesteldheid (intact, gedeeltelijk verstoord, integraal verstoord) correspondeert met de verwachtingen uit het bureauonderzoek.

Dit bodemonderzoek heeft toegelaten om vast te stellen dat het oorspronkelijke archeologische niveau zich omstreeks 60-65 cm onder het maaiveld bevindt. 3 van de 4 uitgevoerde boringen, volgens een zeer dicht boorgrid, wijzen echter op een grotendeels vergraven bodem, zelfs in de zone van de geplande nieuwbouwwolume die volgens het bureauonderzoek wellicht intact zou moeten/kunnen zijn (Figuur 2/Plan 19)

Met uitzondering van de geboorde zone, situeren alle geplande werken zich allemaal in reeds bebouwde delen van het plangebied, zoals te zien op syntheseskaart (Figuur 1/Plan 18). Gezien het vastgestelde ondiepe archeologische niveau, boven de vorstvrije funderingsdiepte, is het weinig waarschijnlijk dat er na de sloopactiviteiten nog intacte archeologische sporen en structuren aangetroffen zullen worden. Verder archeologisch onderzoek is dan ook niet zinvol.

Op basis van bovenstaande argumenten wordt er afgezien van verdere onderzoeksdaden. De combinatie van deze factoren laat niet toe de financiële kost van een voortschrijdend onderzoekstraject te verantwoorden. Verder onderzoek met ingreep in de bodem, zou in het beste geval een (contextloze) gefragmenteerde indicatie opleveren voor menselijke aanwezigheid in het verleden en zal nooit in verhouding staan tot de gemaakte kosten. Het is dan ook op basis van de kosten-baten analyse dat afgezien moet worden van verdere onderzoeksdaden.

Figuur 2/Plan 19 : synthesekaart met aanduiding van de landschappelijke boringen t.o.v. de geplande nieuwbouw

3. Bijlage

Lijst figuren

- Figuur 1/Plan 18: syntheseskaart met aanduiding van de geplande werkzaamheden t.o.v. de bestaande toestand op het GRB.
- Figuur 2/Plan 19 : syntheseskaart met aanduiding van de landschappelijke boringen t.o.v. de geplande nieuwbouw.